כדרבה· בפרק הזהב (לקמן דף נח·) גבי בני העיר ששלחו את שקליהן : **בדמי אבידה**· שמכרה לאחר שנטפל בה כמו שאמרו חכמים : **אבל מעות אבידה**· כגון שמצא מעות *כיס או שלש מטבעות עשויין כמגדלין : **מתני' אחת לשלשים יום**· שמתעפשין כששוהים מלפותחן וכל ספרים שלהן היו עשויין (ג)[בגלילה] כגליון: **גוללן**· מתחילתן לסופן שיכנס בהן האויר : **בתחלה**· מה שלא למד מפני שצריך להשהותו לפניו : **ולא יקרא אחר עמו**. לפי שזה מושך אצלו וזה מושך אצלו ונקרע : **שוטחה לצרכה**· לשלוט בה אויר שלא תכלה ולא תאכלנה עש : **לצרכן**· שמתעפשים בקרקע שצריך לתתן בקרקע כדאמרינן לקמן שזו היא שמירתן ולפיכך משתמש בהם לפרקים : **אבל לא לשחקן**· לא ישתמש בהן זמן ארוך שישחקו אוזי"ר בלע"ז: **לא יגע בהן**· זהב אינו מתעפש בארץ, וזכוכית שמא ישבר: **שאין דרכו ליטול**· דבר שגנאי הוא לו שאדם חשוב הוא ואין דרכו ליטול קופה שלו להכניסה מן החוץ לבית שמור לא יטול ופטור מהשבת אבידה דילפינן מוהתעלמת": **גמ' בי בר חבו**· בבית פלוני העושה תפילין מצוין לימכר ויחזור ויקנה מן הדמים : **גוללו**· בכל שנים עשר חדש פעם אחת : **אם בשבילו פתחו**· כולה מפרש לקמיה: **מאי אריא ספר**· שהוא נוח להתקלקל בטשטוש וקריעה : **כאן שנה רבי**· במסכת גיטין (דף כט·) תנן השולח גט בארץ ישראל הרי זה משלחו ביד אחר ואם אמר לו טול חפץ פלוני הימנה לא ישלחנו ביד אחר שאין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר ואמר ר"ל עלה "כאן שנה רבי" במשנה זו למדנו רבי סתם המשניות אין השואל כו' דבכולהו שייך למימר אין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר: **מאי עבידתיה גביה**· קס"ד לצורכו קאמר ולא לצורך ספר תורה דהא לצורך ספר תורה תנא ליה "גוללו כל שנים עשר חדש" להכי פרכינן מאי עבידתיה דהאי גבי ספר תורה לקרות בו לצורך עצמו : **אם כשהוא גוללו**· להנאת ס"ת פתחו וקרא בו מותר : **בחדש שלשים יום**· החדש ממהר להתעפש מן הישן : **אימא אחד זה ואחד זה שלשים יום**· ומתני' נמי דקתני "קורא בהן אחת לשלשים יום" ולא מפליג בין ישן לחדש ר"א בן יעקב היא: **בענין אחד**· [א] בפרשה אחת אין קורין : **בשני ענינים**· זה בדף זה וזה בדף זה קורין דלא אתי לנמוטי מהדדי : **מי שיש לו גרדי אומן בביתו**· שיארוג לו טליתות חדשות תמיד: **ינער כסותו בכל יום**· ולמדנו דרך ארץ דניעור קשה לה:**באחד**· באדם אחד אין ניעורו קורעה: **שנים**· האוחזין בשני ראשיה ומנערין ממתחין אותה יותר מדאי וקשה לה:**דעמרא**·[ב] קשה לה שנמתחת ונקרעת : **כסא דחרשין**· נוח לשתות כוס של מכשפות מכוס של מים פושרין ואיידי דאיירי במילי דרבי יוחנן בהלכות דרך ארץ נקט הני שמעתא : **צוין**· רותח : **ציביא**· כל דבר שנותנין לתוך המשקה או עשבים או תבלין או עקרי בשמים קרי ציבא : **ורוצה לאבדן**· ללמדנו בא שלא ירגיל אדם בכך שהעושה אלה מאבד מהר הון רב: **כיתנא רומיתא**· דמיהם יקרין וממהרין לכלות:**תרגמא**·להך שכירות דפועלים:**בתורי**·בפועלים המנהיגים בשוורי בעה"ב:

דנפים

בזוכית לבנה· וא"ת והא אמרינן פרק עגלה ערופה (סוטה דף מח·) דמשחרב בית המקדש בטלה זכוכית לבנה וי"ל דלא בטלה לגמרי קאמר אלא דלא שכיחא דהא רב הונא תבר זכוכית חיורתא בחופה בגו פ' *אין עומדין (ברכות דף לא· ע"ש) :

בתורי

כדרבה *דאמר רבה נגנבו בלסטים מזוין אבדו שטבעה ספינתו בים. אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר' טרפון; (א) בידרחבה הוה ליה הנהו זוזי דיתמי, אתא לקמיה דרב יוסף אמר ליה מהו לאשתמושי בגוייהו? א"ל הכי אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר' טרפון, א"ל אביי ולאו אתמר עלה א"ר חלבו אמר רב הונא *לא שנו אלא בדמי אבידה הואיל וטרח בה אבל מעות אבידה דלא טרח בהו, לא והני כמעות אבידה דמו? א"ל זיל לא שבקו לי דאשרי לך: **מתני'** מצא ספרים קורא בהן אחד לשלשים יום ואם אינו יודע לקרות גוללן אבל לא ילמוד בהן בתחלה ולא יקרא אחר עמו, מצא כסות, מנערה אחד לשלשים יום ושוטחה לצרכה אבל לא לכבודו כלי כסף וכלי נחושת משתמש בהן לצרכן אבל לא לשחקן כלי זהב וכלי זכוכית לא יגע בהן עד שיבא אליהו *מצא שק או קופה וכל דבר שאין דרכו ליטול הרי זה לא יטול :

גמ' אמר שמואל המוצא תפילין בשוק שם דמיהן ומניחן לאלתר מתיב רבינא מצא ספרים קורא בהן אחד לשלשים יום ואם אינו יודע לקרות גוללן גוללן אין, שם דמיהן ומניחן לא? אמר אביי תפילין בי בר חבו משכח שכיחי, ספרים לא שכיחי ת"ר *השואל ספר תורה מחבירו הרי זה לא ישאילנו לאחר, פותחו וקורא בו ובלבד שלא ילמוד בו בתחלה ולא יקרא אחר עמו וכן המפקיד ס"ת אצל חבירו גוללו כל שנים עשר חדש פותחו וקורא בו, אם בשבילו פתחו אסור סומכוס אומר בחדש שלשים יום בישן שנים עשר חדש ר"א בן יעקב אומר אחד זה ואחד זה שנים עשר חדש : אמר מר השואל ספר תורה מחבירו הרי זה לא ישאילנו לאחר מאי אריא ס"ת אפי' כל מילי נמי *דאמר ר"ש בן לקיש כאן שנה רבי אין השואל רשאי להשאיל ואין השוכר רשאי להשכיר ס"ת איצטריכא ליה, מהו דתימא *ניחא ליה לאיניש דתיעביד מצוה בממוניה קמ"ל פותחו וקורא בו פשיטא ואלא למאי שייליה מיניה? סיפא איצטריכא ליה ובלבד שלא ילמוד בו בתחלה וכן המפקיד ס"ת אצל חבירו גוללו כל שנים עשר חדש פותחו וקורא בו מאי עבידתיה גביה ותו אם בשבילו פתחו אסור הא אמרת פותחו וקורא בו הכי קאמר אם כשהוא גוללו פותחו וקורא בו מותר אם בשבילו פתחו אסור סומכוס אומר בחדש שלשים יום, בישן שנים עשר חדש, ר"א בן יעקב אומר אחד זה ואחד זה שנים עשר חדש ר"א בן יעקב היינו תנא קמא? אלא אימא ר' אליעזר בן יעקב אומר אחד זה ואחד זה שלשים יום: אבל לא ילמוד בו בתחלה ולא יקרא אחר עמו : ורמינהו לא יקרא פרשה וישנה ולא יקרא בו פרשה ויתרגם ולא יפתח בו יותר מג' דפין ולא יקראו בו שלשה בני אדם בכרך אחד הא שנים קורין? אמר אביי לא קשיא כאן בענין אחד כאן בשני ענינים : מצא כסות מנערה אחד לשלשים יום : למימרא דניעור מעלי לה והאמר ~~רבי יוחנן~~ מי שיש לו גרדי אומן בתוך ביתו ינער כסותו בכל יום? אמרי בכל יום קשי לה, אחד לשלשים יום מעלי לה איבעית אימא לא קשיא הא בחד והא בתרי איבעית אימא לא קשיא הא בידא והא בחוטרא איבעית אימא לא קשיא הא בדעמרא הא בדכיתנא *א"ר יוחנן כסא דחרשין ולא כסא דפושרין ולא אמרן אלא בכלי מתכות אבל בכלי חרש לית לן בה, ובכלי מתכות נמי לא אמרן אלא דלא צויץ אבל דצויץ לית לן בה, ולא אמרן אלא דלא שדא ביה ציביא אבל שדא ביה ציביא לית לן בה : וא"ר יוחנן *מי שהניח לו אביו מעות הרבה ורוצה לאבדן: ילבש בגדי פשתן וישתמש בכלי זכוכית וישכור פועלים ואל ישב עמהן- ילבש *בכלי פשתן = בכתנא רומיתא וישתמש בכלי זכוכית= בזוגיתא חיורתא, וישכור פועלים ואל ישב עמהן תרגומא בתורי

קכד א מיי' פי"ג מהל' גזלה ואבידה הל' יח סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי' רסז סעיף כה :

קכה ב מיי' שם הל' יג טוש"ע שם סעיף כ:

קכו ג מיי' שם הל' יא טוש"ע שם סעיף יח :

קכז ד ה מיי' שם הל' יג טוש"ע שם סעיף יט :

קכח ו מיי' שם פי"א הל' יג סמג שם טוש"ע ח"מ סי' רסג סעיף א :

[וע"ע תוס' שבת כ: ד"ה אין]

קכט ז ח מיי' שם פי"ג הל' יד סמג שם טוש"ע ח"מ סי' רסז סעיף כא [רב אלפס כאן ובהלכות תפילין דף עה.]

קל ט מיי' פ"א מהל' שכירות הלכה ד טוש"ע ח"מ סי' שמג :

[שבועות לג:]

קלא י מיי' פ"ז מהל' שאלה ופקדון הל' ד ופי"ג מהלכות אבדה הלכה יג סמג עשין עד פח טוש"ע ח"מ סי' רלב סעיף כ :

קלב כ מיי' פ"א מהל' שכירות הלכה ד סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי' שמג :

קלג ל מיי' שם סמג שם טוש"ע ח"מ סי' שז סעיף ד :

קלד מ מיי' פ"ז מהל' שאלה ופקדון הלכה ד סמג עשין פח טוש"ע ח"מ סי' רלב סעיף כ :

קלה נ ס ע מיי' פי"ג מהל' גזילה ואבדה הלכה יח ופ"ז מהלכות שאלה ופקדון הל' ד סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי' רסז סעיף יח וסי' רלב סעיף כא :

לקמן מג· נח·

גיטין כט.

[מסכת סופרים פ"ג הל' טו]

[פסחים ד: בכורות יח· נח.]

חולין פד:

[שם]

בגדי פשתן כצ"ל

הגהות הב"ח

(א) גמ' בי רחבה הוה להו הנהו וכו' אתו לקמיה דרב יוסף אמרו ליה וכו' אמר להו הכי אמר וכו' דלאשרי לכו כצ"ל וכ"ב ובאשר"י גורס ביד רחבה ה"ל הנהו זוזי דיתמי אתא ככל בלשון יחיד:(ב)רש"י ד"ה אחת וכו' היו עשויין כג גילה כס"ד:

הגהות הגר"א

[א] רש"י ד"ה בענין אחד כו'. נ"ב וכן פי' הרא"ש אבל הרמב"ם פי' להיפך : [ב] שם ד"ה דעמרא קשה כו'. נ"ב אבל רי"ף ורמב"ם וש"ס פי' להיפך :

רבינו חננאל

אמר ר' יהודה אמר שמואל הלכה כר"ט והני מילי בדמי אבידה כגון שמצא אבידה ומטפל בה הזמן שאמרו חכמים ואחר כך מכרה בב"ד הואיל וטרח בה שרו ליה לאישתמושי בהו והשכר לעצמו אבל מצא צרור ובתוכו מעות לא שרו ליה לאישתמושי בהו וכן זוזי דיתמי דהוו מופקדין גביה לא שרו ליה רבנן לאישתמושי בהו מההוא מעשה דרחבה דפרישנא שמעתא דא וכבר פירשנוהו בפ' הכונס צאן לדיר ביאור יפה וכי כרב יוסף קיימא לן בהא דאמר שומר אבידה כשומר שכר הוא : מתני' מצא ספרים קורא בהן אחד לל' יום וכו'. אמר שמואל המוצא תפילין שם דמיהן ומניחן מאי טעמא דהא בבי בר חבו שכיחי תפילין ואם אתו מרייהו ואמרי תפילין בעינא זבני ויהבי ליה אבל ספרים גוללן ומניחן אצלו עד שיבא בעליהן ויתנו סימנים ויקחום . ת"ר השואל ספר תורה מחבירו לא ישאילנו לאחרים . ומקשי' מאי אריא ספר תורה אפי' כל מילי נמי דהא אמר ר' שמעון בר לקיש פרק כל גט שנכתב הלכה ואם אמר לו טול לי ממנה חפץ פלוני לא ישלחנו ביד אחר כאן שנה רבי דאין השואל רשאי להשאיל ולא השוכר רשאי להשכיר כיון דכל מתניתא דשנאה ר' חייא אמרי' ר' לא שנאה ר' חייא מנין ליה וזו שנויה במשנת ר' חייא ור' הושעיה הכי א) אין השואל רשאי להשאיל ולא השוכר להשכיר ולא השואל רשאי להשכיר ולא השוכר רשאי להשאיל ולא זה המופקדין אצלו רשאי להפקיד אצל אחר אלא אם נתנו בעלים רשות לפיכך הוצרך ריש לקיש לפרש שגם זה שנאה ר' ואסקוה ואפי' ספר תורה דמצוה הוא לא ישאיל. ב) פותחו וקורא בו כדי לנערו אבל לא ילמד בו . וכן המפקיד ס"ת אצל חבירו דינו כדין המוצא ג) מנערה אחד לל' יום . וסוגיא לנערה במאני דכיתנא קשי להו ובמאני דעמרא בתרי אינשי או בחוטרא או בכל יומא קשי להו . אבל חד גברא ביומא חדא לל' יום מעלי להו . אמר ר' יוחנן כסא דחרשין ולא כסא דפושרין פי' נוח לו לאדם לשתות כוס שיש בו מיני כשפניות (כדמתרגמינן מכשפה חרשא) מלשתות כוס מים פושרין

שלא

א) וזהו בתוספתא דמכילתין בפ"ג . ב) נראה דדיבור הזה שייך אחר דיבור וכן המפקיד ס"ת וקאי אמפקיד ס"ת ודו"ק . ג) נראה דצ"ל [מצא כסות] .

*דהיינו להכריע עליהן

*לגלות

*פרי' לא מביא ב' פירושים על מה קאי "מנחה"
1- תפילין
2- אדמים

נושא
מהו להשתמש בזוזי דיתמי; חילוק בין מעות שמצא למעות שיש לו מעות מכירת אבידה

נושא/מבנה
מציאות שונות וטיפולן

נושא:
טיפול בס"ת
1. השאלה
2. פיקדון

נושא
טיפול במציאת כסות
מבנה
◇ מימרות של ר' יוחנן בעניני שלום אמון ובריאות
△ "ולא אמרן אלא..." הגבלות